

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat een relatief hoge / lage collectieve uitgavenquote zal samengaan met een relatief hoge / lage collectieve lastendruk, hetgeen het netto-inkomen lager / hoger maakt, waardoor het aanbod van arbeid kleiner / groter wordt.
- Een antwoord waaruit blijkt dat een relatief hoge / lage collectieve uitgavenquote kan ontstaan door een omvangrijk / klein uitkeringstelsel, hetgeen de noodzaak of prikkel om toe te treden tot de beroepsbevolking minder groot / groter maakt.

2 maximumscore 2

hoger

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- De werkgelegenheidsindex wordt: $\frac{132}{160} \times 100 = 82,5 \rightarrow$ daling van 17,5% 1
- maar de beroepsbevolking daalt relatief minder sterk (15%), hetgeen wijst op een toename van het werkloosheidspercentage 1

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een hoge / lage mate van inkomensongelijkheid betekent dat het volgen van een hogere opleiding relatief veel / weinig extra inkomen oplevert. Hierdoor zullen er meer / minder mensen een hogere opleiding volgen, waardoor de groei van de arbeidsproductiviteit hoog / laag zal zijn.

4 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- Een hoge / lage mate van internationale samenwerking zorgt voor meer / minder internationale concurrentie, waardoor de noodzaak ontstaat / ontbreekt om via innovatie aan kostenbesparing of product vernieuwing te doen.
- Een hoge / lage mate van internationale samenwerking zorgt voor meer / minder overdracht van kennis en nieuwe technieken, hetgeen de innovatie in Nederland kan bevorderen / beperken.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat sterkere productiegroei meestal ook meer negatieve (externe) effecten (zoals milieuvuiling) met zich mee brengt, waardoor de groeipercentages minder van elkaar verschillen indien er gecorrigeerd wordt voor het optreden van deze effecten.

Opgave 2

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Het aantal verkochte kaartjes heeft geen invloed op het aantal televisiekijkers en dat is het publiek dat de sponsor vooral wil bereiken.

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

totale opbrengst: $30.000 \times € 30 + € 120.000 = € 1.020.000$

totale kosten: $30.000 \times € 5 + € 650.000 = € 800.000$

totale winst bedraagt $€ 1.020.000 - € 800.000 = € 220.000$

8 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat de maximale totale winst wordt behaald bij een prijs van € 32,50 en een afzet van 27.500 kaartjes, omdat bij die prijs en afzet geldt dat $MO = MK$ ($MK = € 5$).
- Een antwoord waaruit blijkt dat bij een prijs van € 30 en een afzet van 30.000 kaartjes geldt $MO = 0$ en dat dus bij die prijs en afzet niet kan gelden $MO = MK$ ($MK = € 5$).

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

totale opbrengst: $15.000 \times € 30 + X$

totale kosten: $15.000 \times € 5 + € 435.000$

totale opbrengst = totale kosten dus $X = € 60.000$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

10 maximumscore 8

Te beoordelen onderdeel:

- a De invloed op de prijsvorming op de markt voor koopwoningen is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan een prijsverhogende invloed omdat, door de aftrek van de rente op een hypothecaire schuld, de vraag naar koopwoningen gestimuleerd wordt.

Indien gekozen is voor handhaving van de regeling.

- b
- 3 Het gevolg op de vermogenspositie van huizenbezitters is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het voorkomen van een vermogensdaling van de huizenbezitters als gevolg van een daling van de prijzen voor koopwoningen.
- 4 Het gevolg op de conjuncturele situatie is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het voorkomen van het inzakken van de bestedingen wat het gevolg kan zijn van afschaffing van de regeling door de daarmee gepaard gaande daling van de koopkracht.
- 5 Het gevolg op de markt voor huurwoningen is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het voorkomen van een sterke stijging van de huurprijzen die het gevolg zou zijn van afschaffing van de regeling.
Door deze afschaffing zou er meer vraag naar huurwoningen kunnen ontstaan.

Opmerking

Per juist argument maximaal 2 punten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Indien gekozen is voor afschaffing van de regeling

b

- 1 Het gevolg op de personele inkomensverdeling is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het gelijkmatiger worden van deze verdeling omdat de denivellerende invloed van het fiscaal voordeel verdwijnt.
- 2 Het effect op de overheidsfinanciën is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het groeien van belastinginkomsten, omdat het belastbaar inkomen van de eigen woningbezitters (relatief) stijgt.
- 6 Het gevolg op de effectiviteit van de regeling is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan het verdwijnen van een niet-effectieve regeling, want slechts een gering percentage van de huishoudens met de laagste inkomens heeft een hypothecaire schuld / want slechts een naar verhouding zeer klein deel van het fiscaal voordeel van de regeling valt toe aan de huishoudens met de laagste inkomens.

Opmerkingen

- Noteer voor elk onderdeel 0, 1 of 2 punten:
0 → (vrijwel) geheel fout
1 → bij twijfel
2 → (vrijwel) geheel goed
- Bij onderdeel b per juist argument maximaal 2 punten toekennen.

Indien het gebruikte aantal woorden teveel afwijkt en/of het betoog geen doorlopend verhaal is

-1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

11 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat de importprijzen in eigen valuta stijgen, waardoor bij doorberekening in de verkoopprijzen de inflatie toeneemt.
- Een antwoord waaruit blijkt dat de exportprijzen in vreemde valuta dalen, hetgeen kan leiden tot een zodanige stijging van de export dat er door overbesteding inflatie kan ontstaan.

12 maximumscore 2

daling

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Omdat het overgrote deel van die producten in dollars wordt gefactureerd (kolom 1) zal de (gemiddelde) verkoopprijs in euro's dalen (terwijl de kostprijs in euro's gelijk blijft).

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Omdat de VS op de binnenlandse markt van andere landen een groter marktaandeel heeft dan Nederland, kunnen de VS ook makkelijker eisen om in de eigen valuta betaald te worden.

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Nederland heeft ondanks een kleiner marktaandeel op de binnenlandse markt van andere landen toch een groter percentage in de eigen munt gefactureerde export. Dit kan wijzen op een sterkere concurrentiepositie.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een verklaring waaruit blijkt dat de maatregelen in varianten 2 en 3 zich specifiek richten op de laagste lonen / loonschalen die vooral betaald worden aan laaggeschoolden, terwijl variant 1 op alle inkomensgroepen gericht is.

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een verklaring waaruit blijkt dat in variant 1 een (relatief) lagere belastingafdracht zal leiden tot een verhoging van het nettoloon, waardoor de brutoloneisen lager zullen uitvallen hetgeen leidt tot (relatief) lagere loonkosten.

Indien uit de gegeven verklaring blijkt dat de loonkosten direct dalen als gevolg van de lagere belastingafdracht

0

17 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat het productievolume (2,08%) minder stijgt dan de werkgelegenheid (2,13%).

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{In variant 1 : } \frac{102,33}{\frac{102,14}{102,12} \times 100} \times 100 = 102,31$$

$$\text{In variant 2 : } \frac{102,32}{\frac{102,08}{102,13} \times 100} \times 100 = 102,37$$

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de stijging van het nettoloon in variant 3 zal het brutoloon minder stijgen dan in variant 2 1
- en doordat de werkloosheidsuitkering aan het brutoloon gekoppeld is, wordt in variant 2 deelname aan betaald werk minder sterk aangemoedigd dan in variant 3 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

20 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat de ECB de rente zal verhogen, zodat de kredietverlening duurder wordt / sparen aantrekkelijker wordt, hetgeen de bestedingen zal afremmen.

21 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Uit de figuur blijkt dat dalende winstmarges gepaard gaan met dalende inflatie, hetgeen beide verklaard kan worden uit de daling van de verkoopprijzen als gevolg van toenemende marktwerking / concurrentie.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat bij meer prijsflexibiliteit onderbenutting van de capaciteit sneller leidt tot lagere prijzen, hetgeen de vraag stimuleert waardoor de bezettingsgraad (weer) kan stijgen.

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat een lagere rente weliswaar de effectieve vraag kan stimuleren, maar dat de snel stijgende prijzen het volume-effect kunnen afzwakken waardoor de productiegroei minder groot zal zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 7

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat dankzij deze prijsafspraken de uitgevers een grotere winstmarge hebben op veelgevraagde (school)boeken, die gebruikt kan worden om (school)boeken met kleinere oplagen te 'subsidieren'.

25 maximumscore 2

prijsinelastisch

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Door de gebonden vraag zijn de kopers van schoolboeken niet / nauwelijks in staat te reageren op prijsveranderingen van schoolboeken.

26 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat de docent verwacht dat schoolboekenuitgevers een relatief hoge winstmarge op schoolboeken kunnen handhaven, doordat er weinig concurrentie is voor de grootste drie uitgevers.
- Een antwoord waaruit blijkt dat de docent verwacht dat schoolboekenuitgevers een relatief hoge winstmarge op schoolboeken kunnen handhaven, doordat de keuze voor bepaalde boeken niet gemaakt wordt door de mensen die uiteindelijk de boeken betalen (prijsprikkels ontbreken).